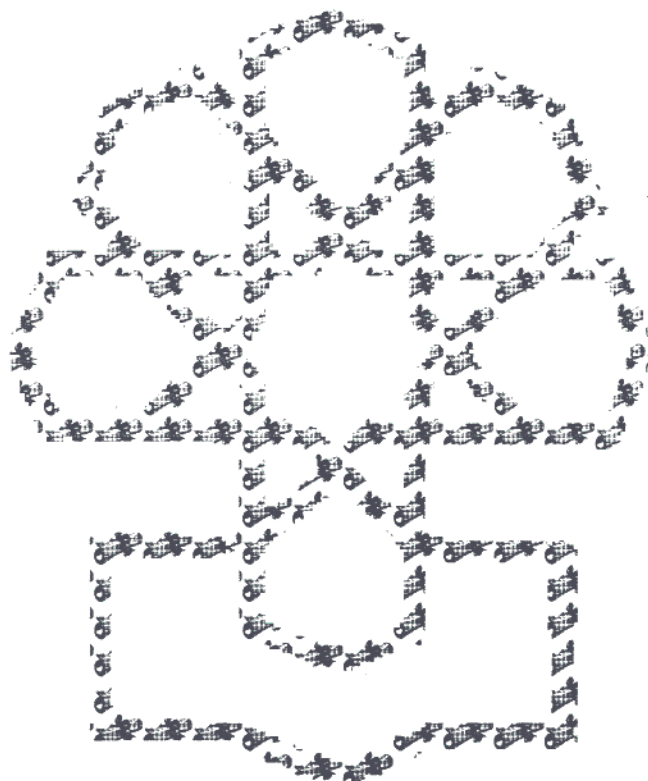

سرمایه گذاری خارجی (۸)

قانون و آیین نامه جلب و حمایت سرمایه های خارجی در ایران (مصوب ۱۳۳۴)

معاونت پژوهشی

خرداد ۱۳۷۵

کار: دفتر بررسیهای حقوقی

مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع رسانی مجلس شورای اسلامی
شماره: ۵۲۷۹
تاریخ: ۲۰/۳/۷۶

کد گزارش: ۱۹۰۱۴۳۳

استفاده از سرمایه‌گذاری خارجی به عنوان ابزاری در رشد و توسعه اقتصادی همواره مد توجه کشورها، خصوصاً کشورهای در حال توسعه قرار داشته و از این حیث کشورهای بارشده و توسعه کمتر از امکانات اقتصادی کمتر و نقدینگی پایین تری برخوردارند اجرای طرحهای اقتصادی و رشد اقتصادی-صنعتی خود، به دنبال جذب سرمایه‌های خارجی می‌باشند.

پس از بروز حرکت‌های سیاسی و رشد جنبشهای استقلال طلبانه گرایشهای منفی نسبت به سرمایه‌گذاران خارجی ایجاد گردید و این نکته مورد توجه واقع شد که ورود سرمایه خارجی راهی برای گسترش استعمار و دست‌آویزی برای دست اندازی بیگانگان بر منابع و سرمایه‌های ملی می‌باشد، بر این اساس ورود سرمایه خارجی همواره با یک بار سیاسی منفی همراه است.

در مقابل این دیدگاه عده‌ای دیگر معتقدند که ورود سرمایه‌های خارجی، امکانات استفاده از سرمایه‌های غیر ملی را فراهم نموده و این امر می‌تواند موجب شکوفایی توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه باشد و در عین حال ورود سرمایه‌های خارجی عمدتاً با ورود دانش فنی و تکنولوژی روز نیز همراه می‌باشد و می‌تواند در عین حال موجبات پیشرفت فنی کشور را نیز فراهم سازد.

صرفنظر از این امر که در هر حال سرمایه‌گذاری خارجی در عمل می‌تواند به یک ابزار سیاسی تبدیل گردد. اما امروزه نمونه‌هایی از کشورهای در حال توسعه بیانگر موفقیت سیاست جلب سرمایه‌گذاری خارجی است. کشورهای نظیر چین، تایوان، هنگ‌کنگ، هند، ترکیه، سنگاپور و... بخش عمده‌ای از توسعه اقتصادی و صنعتی خود را مرهون سرمایه‌گذاری خارجی هستند. البته این نکته را نمی‌توان نادیده گرفت که استفاده بهینه از سرمایه‌های خارجی در گروه هدایت آنها به بخشهای مهم و مورد توجه دولت می‌باشد که در عمل با استفاده صحیح می‌تواند علاوه بر بازدهی از حیث سرمایه که موجب سودآفرینی برای سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر می‌باشد در عین حال ساختار اقتصادی صحیحی را برای سایر فعالیتهای اقتصادی فراهم نماید. بر این اساس اگرچه دولتهای سرمایه‌پذیر باید با فراهم کردن امکانات و تسهیلات موجبات جلب سرمایه‌های خارجی را فراهم نماید در عین حال با هدایت آنها به صنایع و بخشهای مدنظر خود حداکثر بهره‌برداری را در جهت منافع مالی از این امر بنمایند. هدایت سرمایه خارجی صرفنظر از این امر که موجب می‌شود تا بیشترین بازدهی را در جهت منافع ملی داشته باشد، در عین حال سبب می‌شود که سرمایه خارجی تحت کنترل و نظارت دولت واقع گردد که خود این امر می‌تواند خطرات سیاسی سرمایه‌گذاری خارجی را کاهش دهد. چراکه در هر زمانی صاحب سرمایه و نحوه استفاده از آن به روشنی معلوم بوده و نقل و انتقالات سرمایه نیز می‌تواند شفاف باشد.

در کشور ما نیز از دیرباز جلب و حمایت از سرمایه‌های خارجی مطرح بوده است، بر این اساس در سال ۱۳۳۴ قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی در ایران در سال ۱۳۳۵ آیین‌نامه اجرایی آن به تصویب رسید و مرکز تحت عنوان «هیأت جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی» تأسیس و نهایتاً تحت نظر وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار گرفت که کماکان فعالیت می‌نماید.

روند جلب و حمایت از سرمایه‌های خارجی تاکنون مبتنی بر همین قانون و آیین‌نامه بوده است، اگر چه در عمل سایر سیاستهای نظیر سیاستهای دولت از حیث ارزی و یا در بخش صنایع و... نیز بر آن تأثیر

گذارده است. عمده مشکل بحث سرمایه گذاری خارجی در کشور مابه بحث ورود و خروج سرمایه و نحوه انتقال منافع آن باز می گردد که در قانون و آیین نامه مربوط به روشنی وضعیت آن معلوم گردیده است و در عمل اجازه خروج سرمایه و سود آن به نرخ که توسط بانک مرکزی تعیین می شود داده شده است. البته پس از پیروزی انقلاب اسلامی و به دنبال بروز مشکلات ناشی از کمبودهای ارزی مشکل نرخ تبدیل سرمایه هنگام ورود و نرخ تبدیل به هنگام خروج همواره یکی از اساسی ترین بحثها در موقع ورود سرمایه خارجی بوده است، چراکه برای سرمایه گذاری خارجی نرخ تسعیر ارز به روشنی معلوم نیست و به دلیل نوسانات نرخ ارز نوعی ناامنی برای سرمایه خارجی ایجاد می شود که این امر اقتضا داد بانک مرکزی از این حیث به روشنی وضعیت را معلوم سازد تا برای سرمایه گذار خارجی کاملاً روشن باشد که سرمایه وی هنگام ورود به چه نرخ به ریال تبدیل شده و سود سرمایه و یا اصل سرمایه وی هنگام خروج به چه نرخ امکان انتقال می یابد.

نهایتاً نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در دوره چهارم طرحی را برای قانون جدید سرمایه گذاری خارجی در ایران تقدیم مجلس نمودند. در مقدمه و ماده یک این طرح بر روشنی اهداف جلب و حمایت سرمایه های خارجی به عنوان تأمین منابع مالی و تسهیل انتقال تکنولوژی در راستای ارتقای سطوح تولید و اشتغال و فراهم آوردن امکانات صادرات و عمران و آبادی مورد نظر برنامه های توسعه کشور بیان شده است.

ساختار اصلی این طرح مرکب از مفاد قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی در ایران مصوب ۱۳۳۴ و آیین نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۳۵ می باشد و اگر چه مقصود اصلی از طرح تقدیمی نمایندگان رفع اشکالات قانون سابق می باشد، مع ذلک اصلاحات به عمل آمده در طرح تقدیمی به نحو جزئی می باشد، البته این امر را نمی توان انکار نمود که اعلام این مطلب که قانون جدیدی برای جلب و حمایت سرمایه های خارجی به تصویب رسیده است خود بار مثبت زیادی خواهد داشت و لزومی نیز ندارد که در طی این قانون امتیازات قابل توجهی به سرمایه گذار خارجی داده شود بلکه تصویب این قانون به معنای روشن کردن و شفاف نمودن وضعیت سرمایه گذار خارجی در ایران است که فی نفسه حائز اهمیت است، البته لزوم ثبات در سایر سیاستهای کشور و خصوصاً سیاستهای ارزی و مالیاتی در این امر غیر قابل انکار می باشد.

متن قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی در ایران مصوب ۱۳۳۴ و آیین نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۳۵ و همچنین طرح تقدیمی نمایندگان مجلس شورای اسلامی تحت عنوان «قانون سرمایه گذاری خارجی در ایران» به شرح زیر می باشد:

فصل یک - قانون جلب و حمایت - سرمایه های خارجی در ایران

ماده یک - اشخاص و شرکتهای و مؤسسات خصوصی خارجی که با اجازه دولت ایران طبق مفاد ماده ۲ این قانون سرمایه خود را به صورت نقد، کارخانه، ماشین آلات و قطعات آنها، ابزار، حق الاختراع و خدمات تخصصی و امثال آنها به منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و حمل و نقل به ایران وارد کنند از تسهیلات مندرج در این قانون برخوردار خواهند شد.

ماده ۲ - برای رسیدگی و اظهار نظر در خصوص پیشنهادها رسیده راجع به ورود سرمایه های

خارجی هیأتی به ریاست وزیر اقتصاد یا قائم مقام او و مرکب از معاون وزارت اقتصاد - معاون مدیر عامل سازمان برنامه - معاون بانک مرکزی ایران - رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با یکی از نواب او در وزارت اقتصاد تشکیل می‌گردد.

تصمیمات هیأت از طرف وزیر اقتصاد به هیأت وزیران برای تصویب و صدور اجازه پیشنهاد خواهد شد.*

پیشنهادهایی که برای به کار انداختن سرمایه‌های خارجی در شهرستانها واصل می‌شود، مقدم بر پیشنهادهایی مربوط به مرکز مورد رسیدگی و صدور اجازه قرار خواهد گرفت.

ماده ۳- سرمایه‌هایی که مطابق ماده یک این قانون به ایران وارد می‌شود و منافع حاصل از به کار افتادن سرمایه‌های مزبور در ایران مشمول حمایت قانونی دولت بوده و کلیه حقوق و معافیتها و تسهیلاتی که برای سرمایه‌ها و بنگاههای تولیدی خصوصی داخلی موجود است، شامل سرمایه‌ها و بنگاههای خارجی نیز خواهد بود.

چنانچه با وضع قانون خاصی از صاحب سرمایه‌ای سلب مالکیت شود، دولت جبران عادلانه خسارت وارده را تضمین می‌کند، به شرط آنکه در مدت سه ماه پس از سلب مالکیت، تقاضای جبران خسارت وارده به هیأت مذکور در ماده دو تسلیم شود و در صورت بروز اختلاف رسیدگی به ادعای جبران عادلانه خسارت وارده‌ای که دولت آن را تضمین می‌کند در محاکم صلاحیتدار ایران به عمل می‌آید. در اینگونه موارد، دولت می‌تواند اجازه انتقال سرمایه را به خارج بدون رعایت شرایط ماده پنج بدهد. تبصره یک - قانون مربوط به تملک اموال غیر منقول اتباع خارجی مصوب ۱۳۱۰/۳/۱۶ به قوت خود باقی است.

تبصره دو - اشخاص و شرکتها و مؤسسات خصوصی مذکور در ماده یک حق ندارند سهام و منافع و حقوق خود را به دولتهای متبوع خویش و یا دولتهای دیگر منتقل نمایند.

ماده ۴- صاحب سرمایه مجاز است که هر سال سود ویژه حاصل از به کار انداختن سرمایه خود را در ایران تا میزانی که در آیین‌نامه مقرر می‌گردد، به همان ارزی که سرمایه خود را به ایران وارد یا محسوب نموده است، از ایران خارج کند.

ماده ۵- خروج سرمایه اصلی و منافع آن و یا آنچه که از سرمایه و منافع در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش آگهی سه ماهه به هیأت مذکور در ماده دو و با رعایت مقررات موافقتنامه مورخ ژوئیه ۱۹۴۴ صندوق بین‌المللی پول، بعد از انجام کلیه تعهدات مجاز خواهد بود، ولی صاحب سرمایه موظف است برای مدت ششماه از تاریخ خروج سرمایه لااقل ده درصد از سرمایه اولیه را برای تأمین تعهدات احتمالی خود در ایران نگهدارد.

ماده ۶- مقررات این قانون شامل مؤسسات و اتباع دولتهایی خواهد بود که در کشور آنها انجام دادن فعالیتهای اقتصادی و تسهیلات متقابل برای اتباع و مؤسسات ایران ممکن باشد.

ماده ۷- طرح اصلاحاتی آیین‌نامه اجرایی قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی مصوب ۱۷ مهر ماه ۱۳۳۵ از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای اقتصاد و دارائی مجلسین به موقع

* به موجب بند دو ماده واحده قانون انتقال مرکز جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی به وزارت اقتصاد مصوب بهمن ماه ۱۳۴۹ اصلاح شده است.

اجرار گذارده خواهد شد تا هنگامی که آیین نامه مزبور به تصویب نرسیده است، آیین نامه سابق قابل اجرا خواهد بود.*

فصل دو- آیین نامه اجرایی قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی

ماده یک- هر شخصی طبیعی یا حقوقی و هر مؤسسه خارجی که سرمایه خود را به منظور فعالیتهای عمرانی، تولیدی، صنعتی، معدنی، حمل و نقل، کشاورزی و معاملاتی که فرع عملیات مذکور باشد و با اعطای اعتبار و کمکهای مالی به مؤسسات ایرانی که به فعالیتهای نامبرده اشتغال می ورزند، به ایران منتقل نماید از امتیازات قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی برخوردار خواهد بود. مشروط بر اینکه:

الف - تقاضای به کار انداختن سرمایه در رشته ای شود که فعالیت در آن برای مؤسسات خصوصی مجاز باشد.

ب - متضمن حقوق انحصاری و امتیاز بخصوص نباشد.

ج - سرمایه خصوصی بوده و هیچ دولت خارجی در آن سهم نباشد.

تبصره یک- چنانچه در ضمن عمل به نحوی از انحاء، دولت خارجی در سرمایه وارده سهم شود، سرمایه مزبور باید در ظرف مدتی که از طرف هیأت رسیدگی تعیین می شود، از ایران خارج گردد.

تبصره ۲- منظور از عمران و آبادی و فعالیت تولیدی، فعالیتهایی است که باعث بالابردن سطح تولیدی و درآمد کشور بوده و یا به طور مستقیم یا غیرمستقیم تحصیل ارز یا صرفه جویی در هزینه های ارزی بنماید.

تبصره ۳- بانکهای خارجی یا شعب آنها که طبق قوانین و مقررات مربوطه در ایران تأسیس می شوند از مزایای قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی و این آیین نامه تا حدودی که با مقررات و موازین قانون بانکداری و آیین نامه های آن تباین نداشته باشد برخوردار خواهند بود.

ماده ۲- از لحاظ این آیین نامه، سرمایه خارجی عبارت است از:

الف - ارزی که از مجرای بانکهای مجاز به ایران وارد شده باشد.

ب - ماشین آلات و لوازم و ابزار کار - قطعات یدکی ماشین و مواد اولیه و لوازم دیگری از این نوع مشروط بر اینکه کارخانه ها و ماشین آلات باب روز بوده و مورد قبول هیأت رسیدگی باشد.

ابزار و قطعات یدکی کارخانه باید مربوط به کارخانه ای باشد که به صورت سرمایه منتقل می شود و ورود آنها ممکن است در موقع ورود ماشین آلات اصلی باشد یا بعد از آن مشروط به اینکه هرگاه بعداً وارد شود در عداد اشیا و لوازمی باشد که نوعاً به حساب سرمایه وارد می گردد نه مخارج جاری.

ج - وسایط حمل و نقل زمینی - دریایی - هوایی مربوط به بهره برداری از کاری که برای آن سرمایه وارد شده است.

د- حق اختراع مشروط بر اینکه مربوط و توأم با عمل تولیدی که به آن منظور تقاضای ورود سرمایه خارجی شده است باشد و به تشخیص هیأت رسیدگی ارزیابی شود.

*- اصلاحی. به موجب بند سوم ماده واحده مصوب بهمن ماه ۱۳۴۹

ه- حقوق ارزی متخصصین که به منظور ایجاد کارهای تولیدی مذکور در این آیین‌نامه قبل از شروع بهره‌برداری پرداخته شده باشد.

و- تمام و یا قسمتی از سود ویژه حاصله در ایران که به سرمایه اصلی اضافه شده و یا در سازمان دیگری که مشمول مقررات قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی می‌باشد به کار انداخته شود.

ماده ۳- اشخاص و مؤسسه‌های مذکور در ماده یک که می‌خواهند سرمایه خود را وارد ایران کنند باید پیشنهاد خود را به ضمیمه پرسشنامه‌ای که حاوی نکات ذیل باشد به فارسی یا یکی از زبانهای انگلیسی یا فرانسه، به دفتر هیأت رسیدگی تسلیم نمایند.

الف- هویت شخص یا مؤسسه.

ب- کشور مبدأ سرمایه.

ج- نوع سرمایه با تفکیک میزان نقدی و غیر نقدی.

د- محل اقامت قانونی و مرکز عملیات شخص یا مؤسسه.

ه- نوع فعالیت و برنامه عمل در ایران و در صورت امکان تعیین اینکه مستقلاً کار خواهد کرد و یا با مشارکت دیگری.

و- حوزه فعالیت در ایران.

ز- تعیین معرف.

ماده ۴- هیأت رسیدگی وظایف خود را طبق قانون و این آیین‌نامه انجام داده و در صورتی که هیأت مزبور با ورود سرمایه تقاضا شده اصولاً موافق باشد، نظر خود را به وسیله وزیر بازرگانی برای تصویب و صدور اجازه به هیأت وزیران پیشنهاد خواهد نمود.

ماده ۵- پس از صدور تصویب‌نامه هیأت وزیران، در ظرف مدتی که با موافقت هیأت رسیدگی تعیین می‌شود تقاضا کننده باید صورت تفصیلی سرمایه‌های غیر نقدی را که می‌خواهد به ایران وارد کند به ضمیمه گواهی نامه کارشناسان بین‌المللی مورد قبول هیأت رسیدگی دایر بر صحت ارزیابی به هیأت مزبور تسلیم نماید.

هیأت رسیدگی پس از موافقت با ارزیابی مزبور اجازه‌نامه ورود سرمایه که اجازه شروع به فعالیت نیز می‌باشد، به سرمایه گذار خارجی یا نماینده او تسلیم می‌نماید.

ماده ۶- سرمایه گذار خارجی حق دارد سرمایه‌ای را که به ایران وارد می‌کند بیمه نماید؛ هرگاه بیمه‌گر مؤسسه بیمه دولتی خارجی باشد و در صورت وقوع حادثه، مؤسسه بیمه مزبور طبق مقررات بیمه‌نامه جانشین سرمایه گذار گردد، این جانشینی انتقال سرمایه محسوب نخواهد گشت.

ماده ۷- صاحب اجازه‌نامه ملزم است از تاریخ ابلاغ آن در مدت یک سال مبادرت به ورود سرمایه مناسبی برای شروع به عملیات بنماید. در غیر این صورت، اجازه‌نامه او کان‌لم یکن خواهد بود.

چنانچه اتفاقات غیر مترقبه یا موانع دیگری که برای هیأت قانع‌کننده باشد، تأخیر بیشتری را ایجاد نماید، هیأت رسیدگی باید تا شش ماه دیگر، آن را تمدید کند.

ماده ۸- سرمایه نقدی که در یک دفعه یا به دفعات وارد ایران و به ریال تبدیل می‌شود، باید به ارز قابل قبول بانک ملی ایران باشد و به تاریخ وصول آن به بانک، به نام سرمایه گذار ثبت خواهد شد و مبلغ سرمایه غیر نقدی به اضافه هزینه عدل‌بندی و حمل و نقل و بیمه و غیره که در خارج ایران پرداخته شده، به موجب

اسناد یا صورت حسابهای مربوطه پس از رسیدگی مجموعاً به واحد پولی که مورد توافق بانک مرکزی ایران و سرمایه گذار قرار گیرد، در تاریخ ورود کالا به نام سرمایه گذار در دفتر مخصوصی ثبت خواهد شد.

ماده ۹- تسعیر ارزهایی که باید تبدیل به ریال گردد، به نرخ خرید روز بانک ملی ایران در تاریخ تقاضای تسعیر به عمل خواهد آمد و بانک مرکزی ایران مختار است ارزهای مذکور را خریداری کند و یا به عنوان سپرده طبق قرارداد جداگانه با نرخى که مورد قبول طرفین باشد تسعیر نموده به ریال بپردازد و در موقع برگشت نیز به همان نرخ مسترد دارد.

ماده ۱۰- ارزهایی که بدون تسعیر به ریال در بانک باقی می ماند و بانک آن را در مقابل پرداخت ریال به وثیقه نگرفته است در اختیار صاحبان آن گذارده می شود و صاحبان ارزهای مزبور می توانند از این ارزها بدون تسعیر به ریال برای پرداخت بهای سفارشات خود در خارجه با هزینه های ضروری خود در حدود مصارفی که سرمایه برای ایجاد آن اختصاص داده شده است، استفاده نمایند و یا طبق ماده پنج قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی از ایران خارج نمایند. صورت ریز مصرف با قید پرداختها در آخر هر ماه با ذکر جزئیات آن توسط بانک مرکزی ایران به هیأت رسیدگی داده خواهد شد.

ماده ۱۱- سرمایه غیر نقدی که به موجب این آیین نامه وارد ایران می شود، خارج از سهمیه سالانه خواهد بود.

ماده ۱۲- هرگاه سرمایه به شکل کالایی وارد شود که طبق تشخیص کارشناسان و مقومین ناقص و معیوب و یا غیر قابل استفاده باشد و یا با مشخصات اظهار شده در تقاضا منطبق نباشد و یا بیش از ارزش واقعی آن اظهار شده باشد، آن قسمت از بها که مورد تأیید هیأت رسیدگی قرار نگرفته در حساب سرمایه منظور نخواهد شد.

ماده ۱۳- انتقال اصل و یا سود سرمایه های خارجی که بر طبق ماده یک قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی به ایران وارد و به کار انداخته شده به خارج کشور به صورت ارز و یا کالای مجاز تابع مقررات ذیل خواهد بود:

الف- پس از رسیدگی ترازنامه و تشخیص سود سالانه از طرف هیأت رسیدگی صاحب سرمایه می تواند با اجازه هیأت مزبور سود ویژه حاصله در ایران را پس از کسر مالیات و عوارض و اندوخته های قانونی به همان ارزی که سرمایه را وارد نموده است به خارج انتقال دهد.

هیأت رسیدگی نباید بدون عذر موجه صدور اجازه را بیش از سه ماه از تاریخ وصول ترازنامه به تأخیر بیندازد.

هرگاه مقدمات ارزی دولت اجازه ندهد تمام یا قسمتی از سود صاحب سرمایه را در آن سال به خارج انتقال دهد به تقاضای او اجازه داده خواهد شد کالای مجاز بدون سپردن تعهد ارزی صادر نماید.

ب- صاحب سرمایه خارجی که بخواهد طبق ماده پنج قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی سرمایه خود را از ایران خارج کند موظف است ترازنامه خود را در تاریخ خاتمه عملیات در ایران تنظیم و به ضمیمه پیش آگهی مذکور در ماده پنج قانون تسلیم هیأت رسیدگی بنماید.

هیأت رسیدگی پس از بررسی های لازم اجازه صادر خواهد نمود که ارز مورد تقاضا را در ظرف مدتی که در پروانه تعیین شده، خارج نماید.

مدت مندرج در پروانه نباید از سه ماه تجاوز نماید مگر اینکه میزان سرمایه هایی که خارج می شود به

قدری زیاد باشد که به نظر هیأت رسیدگی باعث اشکالات ارزی بشود. در این صورت مدت طولانی تری پیش بینی می شود ولی در هر حال نباید میزان انتقال در هر سال از سی درصد سرمایه کمتر باشد.

ج- نرخ ارز برای انتقال سود یا برگشت سرمایه، نرخ فروش بانک در روز انتقال خواهد بود.

د- درآمد حاصل از ترقی قیمت‌ها هنگام فروش سرمایه غیر نقدی قابل تبدیل به ارز نخواهد بود ولی سرمایه گذار می تواند بابت آن کالاهای ایرانی بدون سپردن تعهد فروش، ارز به خارجه صادر نماید.

ه- در صورت فروش یا واگذاری اصل سرمایه و یا سهم‌الشرکه خارجی در ایران، دارنده آن می تواند مبلغ حاصل از فروش یا واگذاری را طبق مقررات قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی و این آیین‌نامه انتقال دهد و در صورت تمایل و تقاضا می تواند تمام یا جزئی از آن را مجدداً در ایران به کار اندازد.

و- سرمایه گذار خارجی می تواند با رعایت تبصره دو از ماده سه قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی، سرمایه یا سهم‌الشرکه خود را با موافقت هیأت رسیدگی به سرمایه گذار خارجی دیگری واگذار نماید. در این صورت انتقال گیرنده از نظر مقررات قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی و این آیین‌نامه، جانشین سرمایه گذار اول خواهد بود.

ز- هرگاه سرمایه گذار خارجی نخواهد سرمایه و سود ویژه حاصله را در ظرف مدت پیش بینی شده در اجازه‌نامه، به خارجه انتقال دهد در صورتی که مجدداً از هیأت رسیدگی طبق مقررات این آیین‌نامه کسب اجازه ننماید، سرمایه و سود مزبور در اختیار صاحب آن در ایران باقی خواهد ماند ولی مشمول قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی و این آیین‌نامه نخواهد بود.

ح- بانک ملی ایران و کمیسیون ارز ملزم هستند در مورد مواد سابق‌الذکر در مدت اعتبار اجازه‌نامه، ارز لازم را برای برگشت سرمایه و اندوخته و یا سود ویژه در اختیار سرمایه گذار خارجی بگذارند.

ط- در صورتی که سرمایه گذار خارجی بخواهد بابت تمام یا قسمتی از سود ویژه یا اصل سرمایه وضعیت فروش یا واگذاری سرمایه و یا سهم‌الشرکه خارجی را با رعایت مواد فوق به صورت کالا صادر نماید، وزارت دارایی و وزارت بازرگانی مکلفند اجازه خروج کالاهای مزبور را بدون سپردن تعهد ارزی به گمرکات و دواير مربوط صادر نمایند. و همچنین در صورتی که مایل باشد می تواند تمام یا آن قسمت از سود سالیانه خود را که به خارجه منتقل نموده، در همان دستگاه یا دستگاه دیگری که مورد موافقت هیأت رسیدگی قرار گیرد، به کار انداخته به نام سرمایه ثبت نماید.

تبصره- در موقع برگشت سرمایه چنانچه احیاناً زبانی متوجه سرمایه گذار شده باشد که در نتیجه قسمتی از سرمایه او از بین رفته باشد، فقط برگشت آن قسمتی از سرمایه که به موجب ترازنامه موجود است، مشمول مقررات بالا خواهد بود.

ماده ۱۴- جبران عادلانه خسارت مذکور در ماده سه از قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی به مأخذ ارزش زمان عادی بلافاصله قبل از سلب مالکیت به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۵- مؤسساتی که مرکز اصلی آنها در خارج از ایران است فقط به نسبت سرمایه منتقل شده به ایران حق‌الثبت پرداخت خواهند نمود.

ماده ۱۶- در مواردی که ماشین‌آلاتی برای انجام کار معین بدون انتقال ارز به ایران وارد و جزء سرمایه ثبت نشده باشد پس از خاتمه کار مزبور، مالک آن می تواند عین آن ماشین‌آلات و ادوات را از ایران خارج کند.

ماده ۱۷- برای شرکت معادن وزارت اقتصاد ملی در هیأت رسیدگی به تشخیص رئیس هیأت (رئیس کل بانک مرکزی) هرگاه موضوع پیشنهاد مربوطه به امور صنعتی باشد، معاون صنعتی وزارت صنایع و معادن، هرگاه مربوط به امور معدنی باشد، معاون معدنی، و چنانچه مربوط به امور بازرگانی و بانکی باشد، معاون وزارت بازرگانی شرکت خواهد نمود.

ماده ۱۸- وظایفی که در قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی به عهده هیأت رسیدگی گذارده شده در عداد سایر وظایف اصلی اعضای هیأت مزبور محسوب می‌گردد.

آیین‌نامه فوق مشتمل بر ۱۸ ماده و چهار تبصره در جلسه هفدهم مهرماه ۱۳۳۶ به تصویب کمیسیون بازرگانی مجلس شورای ملی رسیده و قابل اجرا می‌باشد.

فصل سه- طرح پیشنهادی گروهی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی برای قانون سرمایه‌گذاری خارجی در ایران

فصل اول- کلیات

- ماده یک- هدف از پذیرش سرمایه خارجی در جمهوری اسلامی ایران، تأمین منابع مالی و تسهیل انتقال تکنولوژی در راستای ارتقای سطوح تولید و اشتغال و فراهم آوردن امکانات صادرات و عمران و آبادی مورد نظر برنامه‌های توسعه‌ای کشور می‌باشد.
- ماده ۲- واژه‌ها و عباراتی که در این قانون به جای معانی مشروح آنها بکار می‌روند عبارتند از:
- ۱- قانون: قانون سرمایه‌گذاری خارجی
 - ۲- سرمایه قابل حمایت: انواع سرمایه واجد شرایط برای حمایت اعم از «سهم سرمایه» و «تسهیلات مالی» به شرح مندرج در ماده پنج همین قانون.
 - ۳- سرمایه حمایت شده یا سرمایه خارجی: سرمایه قابل حمایت که مراحل ورود و ثبت آن طبق این قانون طی شده باشد.
 - ۴- وام سهامدار خارجی: آن قسمت از سرمایه قابل حمایت که به صورت تسهیلات مالی مستقیماً توسط شریک خارجی و یا به تضمین وی تأمین و در اختیار واحد مشترک گذاشته می‌شود.
 - ۵- واحد مشترک یا شرکت مشترک: مشارکت حقوقی بین شرکای خارجی و شرکای ایرانی که به منظور تحقق فعالیت‌های مندرج در ماده چهار این قانون ایجاد می‌شود.
 - ۶- طرح‌های سرمایه‌گذاری: کلیه طرح‌هایی که مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی در آن بر اساس این قانون به تصویب هیأت سرمایه‌گذاری خارجی برسد.
 - ۷- خالص و جوه قابل انتقال: مبالغی که انتقال آن به صورت ارز توسط هیأت سرمایه‌گذاری خارجی به تصویب رسیده و کسورات قانونی نیز از آن کسر شده باشد.
 - ۸- اجازه‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی: مجوزی که بر اساس این قانون به نام سرمایه‌گذار خارجی صادر می‌شود و مجوز فعالیت‌های وی تحت این قانون می‌باشد.
 - ۹- هیأت: هیأت سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده (۲۲) این قانون.
 - ۱۰- دبیرخانه هیأت: دبیرخانه هیأت سرمایه‌گذاری خارجی است که در وزارت امور اقتصادی و

دارایی مستقر می‌باشد.

ماده ۳- اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسساتی که تابعیت خارجی دارند و سازمانهای بین‌المللی طبق این قانون می‌توانند در واحدهای جدید و موجود در جمهوری اسلامی ایران سرمایه‌گذاری نمایند و سرمایه پذیرفته شده آنان مشمول حمایت‌های این قانون گردد.

تبصره یک: دولتهای خارجی نمی‌توانند مستقیماً و به نام دولت به عنوان سرمایه‌گذار مشمول این قانون شوند.

تبصره ۲: در صورتی که سرمایه‌گذاران موضوع این ماده متعلق به دولت یا دولتها باشد، عمل آنان مشمول ضوابط حاکم بر اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی می‌باشد.

فصل دوم - مقررات پذیرش، ورود و ثبت سرمایه خارجی

ماده ۴- سرمایه خارجی باید در فعالیتهای تولیدی (صنعتی، معدنی، کشاورزی)، خدمات (حمل و نقل، جهانگردی و مالی)، مسکن و کارهای عمرانی و تحقیقاتی و همچنین آن دسته از فعالیتهای خدماتی که به توسعه فعالیتهای فوق و صادرات کشور کمک نماید، بکار گرفته شود. استفاده از سرمایه خارجی در پروژه‌های عمرانی، خدماتی و زیربنایی در چارچوب روشهای تأمین مالی [از جمله روش ساخت، بهره‌برداری، واگذاری (B.O.T)] از پیش تعیین شده برای جبران سرمایه‌گذاری شریک یا شرکای خارجی از قبل تولید حاصل از بهره‌برداری پروژه و مشروط به واگذاری سهم سرمایه خارجی طی مدت مشخص و بدون هیچ‌گونه هزینه اضافی، به تشخیص هیأت سرمایه‌گذاری خارجی بر اساس قانون مجاز است.

تبصره یک - بکارگیری سرمایه‌های خارجی در فعالیتهای خارج از حیطه این قانون، همچنین در صورتی که سرمایه‌گذار خارجی نخواهد از مزایای این قانون بهره‌مند شود، تابع سایر قوانین و مقررات کشور می‌باشد.

تبصره ۲- در طرحهای «ساخت - بهره‌برداری - واگذاری (B.O.T)» هیچ محدودیتی از نظر درصد مشارکت خارجی وجود ندارد.

ماده ۵- سرمایه‌های زیر از نظر این قانون مورد حمایت قرار می‌گیرند:

۱- ارز نقدی

۲- ماشین‌آلات و تجهیزات

۳- حق اختراع و دانش فنی

۴- خالص وجوه قابل انتقال

تبصره - تسهیلات مالی (وام و اعتبار) اعطایی یا تضمین شده توسط شرکای خارجی به صورت وام سهامدار خارجی به عنوان بخشی از سرمایه خارجی می‌تواند مشمول حمایت‌های این قانون قرار گیرد.

ماده ۶- سرمایه قابل حمایت مطابق شرایط زیر پذیرفته شده و مشمول این قانون خواهد بود:

۱- در رشته‌ای بکار برده شود که طبق قوانین کشور، بخش غیر دولتی جمهوری اسلامی ایران مجاز به سرمایه‌گذاری در آن باشد.

۲- مراحل کامل ثبت سرمایه، موضوع ماده هفت این قانون را طی کند.

۳- متضمن اعضای حقوق انحصاری به شریک خارجی نباشد.

تبصره - روش درخواست و پذیرش سرمایه گذاری بر اساس این قانون به ترتیبی خواهد بود که در آیین نامه اجرایی تعیین می گردد.

ماده ۷- نحوه ورود و ثبت سرمایه خارجی به شرح زیر می باشد:

۱- ارزش نقدی موضوع بند یک ماده پنج قانون (در حد مصوب) که در یک نوبت یا به دفعات از طرق بانکی به ایران وارد می شود، باید به ارزش قابل قبول بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و به حساب شرکت مشترک نزدیکی از بانکهای کشور واریز گردد.

معادل ریالی ارزش مذکور به نرخ رسمی خرید اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طبق گواهی بانک از تاریخ واریز به حساب شرکت مشترک، پس از کسر هزینه های بانکی قابل ثبت به عنوان سرمایه حمایت شده بوده و از آن تاریخ مشمول مقررات این قانون خواهد بود.

- سرمایه های موضوع بندهای دو و سه ماده پنج این قانون، به میزانی که مورد تصویب قرار گرفته اند، به ترتیب زیر قابل احتساب به عنوان سرمایه غیر نقدی سرمایه گذار خارجی می باشند:

الف - ماشین آلات و تجهیزات:

هیأت سرمایه گذاری خارجی پس از بررسی صورت تفصیلی ماشین آلات و تجهیزات، اجازه نامه خاص مبنی بر ورود ماشین آلات و تجهیزات طرح را صادر و متعاقباً بر اساس مدارک مربوط، بهای آن را به ارزش تعیین می نماید. بهای تعیین شده - بعد از تحویل ماشین آلات و تجهیزات، توسط سرمایه گذار خارجی به واحد مشترک - در تاریخ ترخیص به نرخ خرید روز، اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به ریال تسعیر و از همان تاریخ در دبیرخانه هیأت به ثبت می رسد.

ب - حق اختراع و دانش فنی:

هیأت سرمایه گذاری خارجی بعد از ارزیابی بهای حق اختراع و دانش فنی، زمانبندی اختصاص وجوه مربوط به حساب سرمایه خارجی را تعیین می نماید. بهای ارزی تعیین شده متناسب با برنامه زمانبندی به نرخ خرید اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به ریال تسعیر و از همان تاریخ در دبیرخانه هیأت به ثبت می رسد.

۲- خالص وجوه قابل انتقال موضوع بند چهار ماده پنج قانون و همچنین سهم سرمایه گذار خارجی از سود تقسیم نشده و اندوخته های شرکت مشترک، پس از رسیدگی صورت های مالی مصوب مجمع عمومی شرکت مشترک و تصویب هیأت سرمایه گذاری خارجی قابل احتساب به افزایش سرمایه نقدی سرمایه گذار خارجی در همان واحد می باشد و از زمان ثبت در دبیرخانه هیأت به عنوان سرمایه حمایت شده، مشمول این قانون خواهد بود.

تبصره - ضوابط مربوط به چگونگی زمانبندی اختصاص دانش فنی به حساب سرمایه خارجی با توجه به تعهدات مربوط به انتقال تکنولوژی، در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۸- سرمایه گذار خارجی باید حداقل ۳۵ درصد سرمایه تعهد شده خود را پس از ابلاغ اجازه نامه سرمایه گذاری، متناسب با بودجه نقدی و نیاز طرح، ظرف مدت شش ماه وارد کشور نموده، و به حساب شرکت مشترک واریز نماید. در غیر این صورت اجازه نامه سرمایه گذاری او کان لم یکن تلقی خواهد شد. چنانچه اتفاقات غیر مترقبه یا موانع دیگری که برای هیأت قانع کننده باشد، تأخیر بیشتری ایجاب نماید، هیأت می تواند مدت مذکور را تا شش ماه دیگر تمدید نماید.

تبصره - بقیه سهم سرمایه گذار خارجی در تعهد وی بوده و چنانچه ورود یا واریز بقیه سهم سرمایه گذار خارجی که در واحد مشترک و بودجه نقدی پیش بینی شده است، به تأخیر افتد، موضوع در هیأت، اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۹ - سرمایه خارجی موضوع ماده پنج این قانون - بر اساس توافق سرمایه گذاران ایرانی و خارجی در هر مشارکت و در هر زمان - تا سقف ۴۹ درصد به شکل مشارکت حقوقی با اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی پذیرفته می شود.

تبصره یک: اختصاص بیش از ۴۹ درصد سهم سرمایه به سرمایه گذاران خارجی بعد از توافق بین سرمایه گذاران ایرانی و خارجی باید به صورت موردی به تصویب هیأت برسد. ضوابط مربوط به چگونگی اختصاص بیش از ۴۹ درصد سرمایه به سرمایه گذاران خارجی، در آیین نامه اجرایی تعیین خواهد شد.

تبصره ۲: کلیه سهام صادره به نام سرمایه گذاران خارجی بایستی از نوع سهام با نام باشد.

فصل سوم - حمایتها و تسهیلات

ماده ۱۰ - سرمایه هایی که بر طبق این قانون به کشور وارد می شوند، از حقوق و تسهیلاتی برابر با سرمایه های داخلی برخوردار خواهند بود و تابع کلیه مقررات و ضوابط قانونی کشور می باشند.

ماده ۱۱ - سرمایه خارجی در چارچوب مقررات این قانون و منافع حاصل از بکار افتادن آن در ایران مشمول حمایت قانونی دولت می باشد. چنانچه بنا به مصالح عمومی، با وضع قانونی خاص، سرمایه ای ملی شود و یا از صاحب آن سلب مالکیت به عمل آید، در این صورت دولت جبران عادلانه خسارت وارده را تضمین می نماید مشروط به آنکه در مدت شش ماه پس از سلب مالکیت، تقاضای جبران خسارت وارده به همراه اسناد و مدارک و صورتهای مالی مربوط به دبیرخانه هیأت تسلیم و ثبت گردد.

تبصره یک - جبران عادلانه خسارت مذکور در این ماده به مأخذ ارزش زمان عادی بلافاصله قبل از سلب مالکیت به عمل خواهد آمد.

تبصره ۲ - رسیدگی به تقاضای جبران خسارت و تعیین میزان و نحوه پرداخت آن در مدت شش ماه توسط هیأت انجام خواهد شد.

تبصره ۳ - مبلغی که به عنوان جبران عادلانه خسارت تعیین می گردد، بعد از کسر و یا تعیین تفکیک بدهیهای سرمایه گذار خارجی به دولت (و بانکها) و با رعایت موافقتنامه مورخ ژوئیه ۱۹۴۴ صندوق بین المللی پول و اصلاحیه های بعدی آن قابل انتقال می باشد. صاحب سرمایه موضوع این تبصره موظف است برای مدت شش ماه از تاریخ خروج سرمایه، لاقلاً ده درصد مبلغی که به عنوان جبران عادلانه خسارت تعیین شده را برای تأمین تعهدات احتمالی خود در ایران نگهدارد.

تبصره ۴ - در صورت بروز اختلاف، رسیدگی به ادعای سرمایه گذار خارجی نسبت به حقوق اعطا شده به وی، تحت این قانون و از جمله نسبت به ادعای جبران خسارت وارده ای که دولت آن را تضمین می کند، در محاکم صلاحیتدار ایران به عمل می آید.

ماده ۱۲ - سرمایه گذار خارجی حق دارد سرمایه ای را که به ایران وارد می کند، بیمه نماید. هر گاه در صورت سلب مالکیت، مؤسسه بیمه گر در ارتباط با مطالبه خسارت، جانشین سرمایه گذار گردد، این جانشینی خود بخود انتقال سرمایه محسوب نخواهد شد. مگر اینکه مؤسسه بیمه گر درخواست

سرمایه گذاری خود را به هیأت ارائه نماید.

ماده ۱۳- سرمایه گذار خارجی مجاز است هر سال سود تقسیم شده حاصل از بکار انداختن سرمایه حمایت شده خود در ایران را، مشروط بر اینکه سود از فعالیتی که برای آن مجوز صادر شده است، تحصیل شده باشد، به صورت ارز از ایران خارج نماید. هیأت سرمایه گذاری خارجی حداکثر پس از سه ماه از دریافت صورتهای مالی مصوب مجمع عمومی شرکت مشترک و بررسی و تعیین خالص وجوه قابل انتقال، اجازه انتقال آن را صادر می نماید.

تبصره یک - چنانچه یک شرکت مشترک اقدام به تأسیس شرکتهای جنبی تولیدی بنماید، در صورتی که حاصل فعالیتهای اینگونه شرکتهای در تراز تلفیقی بتواند منجر به انتقال ارز برای سهامداران خارجی گردد که محدوده فعالیتهای شرکتهای جنبی قبلاً مورد تایید هیأت سرمایه گذاری خارجی قرار گرفته باشد و شرایط مندرج در ماده هشت این قانون رعایت شده باشد.

تبصره ۲- در خواست انتقال سود سالیانه باید توسط سرمایه گذار خارجی و یا شرکت مشترک از طرف وی، هر سال همراه با مصوبات مجمع عمومی، صورتهای مالی و کلیه ضوابط به دبیرخانه هیأت تسلیم گردد.

تبصره ۳- نحوه انتقال سود در مواردی که حق اختراع و دانش فنی به عنوان سرمایه خارجی پذیرفته شده است در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۴- خروج سرمایه حمایت شده و منافع آن مشروط بر اینکه سرمایه در فعالیتی که برای آن مجوز صادر شده است بکار رفته باشد در هر یک از حالات مذکور در ماده ۱۵ این قانون و با رعایت مقررات موافقتنامه مورخ ژوئیه ۱۹۴۴ صندوق بین المللی پول و اصلاحیه های بعدی آن و تایید هیأت مجاز خواهد بود.

هیأت سرمایه گذاری خارجی پس از بررسی صورتهای مالی شرکت مشترک و تایید صحت آنها و بعد از کسر و یا تعیین تکلیف بدهیهای سرمایه گذار خارجی به دولت (و بانکها) مبلغ خالص سرمایه قابل انتقال را تعیین و اجازه انتقال آن را صادر می نماید. صاحب سرمایه موظف است برای مدت شش ماه از تاریخ خروج سرمایه لااقل ده درصد از سرمایه را برای تأمین تعهدات احتمالی خود در ایران نگه دارد.

تبصره - نحوه خروج سرمایه در مواردی که حق اختراع و دانش فنی متعلق به سرمایه گذار خارجی پذیرفته شده است، در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵- خروج سرمایه حمایت شده و منافع آن در حالات زیر در چارچوب این قانون میسر می باشد.

۱- تصفیه و انحلال شرکت مشترک

۲- فروش تمام یا قسمتی از سهام یا سهم الشرکه

۳- کاهش سرمایه شرکت مشترک؛

ماده ۱۶- پرداختهای مربوط به اقساط اصل وام شرکای خارجی و هزینه های متعلقه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمکهای فنی و مهندسی، علایم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه که در چارچوب طرحهای سرمایه گذاری موضوع این قانون به تصویب هیأت رسیده است، بر اساس مصوبات هیأت قابل انتقال می باشد.

ماده ۱۷- نرخ ارز برای کلیه انتقالات ارزی به خارج از کشور بر اساس این قانون، نرخ رسمی فروش اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در روز انتقال خواهد بود.

ماده ۱۸- تسهیلات مالیاتی مشارکتهای موضوع این قانون به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- مشارکتهای موضوع این قانون طبق اولویت‌های موضوع ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم از معافیت مالیات بر درآمد برخوردار خواهند بود.

۲- سود سهام حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی مشمول این قانون و مبالغ قابل انتقال حاصل از فروش سهام و سهم‌الشکره خارجی - چنانچه طبق این قانون و براساس مصوبه هیأت صرف سرمایه‌گذاری مجدد در طرح‌های جدید گردد- از پرداخت مالیات معاف می‌باشد و پس از طی تشریفات قانونی، برای اخذ اجازه نامه سرمایه‌گذاری و بر طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون، کلیه مالیات دریافتی از این بابت به سرمایه‌گذار خارجی مسترد شده و یا به حساب بستانکاری مالیاتی وی منظور می‌گردد.

ماده ۱۹- نحوه تردد، اجازه اقامت، صدور پروانه کار و استخدام مدیران و متخصصین خارجی مورد نیاز مشارکتهای موضوع این قانون، از شمول قوانین و مقررات عمومی و خاص مستثنی بوده و تابع آیین نامه خاصی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، خواهد بود.

ماده ۲۰- وزارتخانه‌ها، سازمانها و سایر دستگاههای اجرایی ذریبط در امر سرمایه‌گذاری خارجی مکلفند نسبت به وظایفی که در حوزه مسؤولیت آنهاست، تسهیلات لازم را بر طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون به فوریت معمول دارند و وظایف هر دستگاه در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.

فصل چهارم- مراجع تصمیم‌گیری

ماده ۲۱- سیاستگذاری و تعیین شرایط و ضوابط مربوط به پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران، همچنین تعیین حداکثر مشارکت خارجی در بخشهای مختلف بر عهده شورای عالی سرمایه‌گذاری خارجی، مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، امور خارجه، کار و امور اجتماعی، صنایع، کشاورزی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. ریاست شورای عالی با وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

ماده ۲۲- هیأت سرمایه‌گذاری خارجی، مرجع اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی ورود و بکارگیری و خروج سرمایه‌های خارجی بر اساس این قانون است. در صورتی که هیأت مزبور با ورود سرمایه تقاضا شده موافق باشد، نظر خود را به وسیله وزیر امور اقتصادی و دارایی برای تصویب و صدور اجازه‌نامه سرمایه‌گذاری به هیأت وزیران پیشنهاد خواهد نمود.

اعضای هیأت عبارتند از:

۱- معاون وزارت امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی

ایران به عنوان رئیس هیأت

۲- معاون وزیر امور خارجه

۳- معاون وزیر کار و امور اجتماعی

۴- معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه

۵- معاون رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۶- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

۷- معاون سایر وزارتخانه‌ها حسب مورد به تشخیص رئیس هیأت

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده ۲۳- شرکتهای مشترک موظفند هر سال مصوبات مجامع عمومی شرکت مشترک همراه با صورتهای مالی و کلیه ضmannم را به دبیرخانه هیأت ارسال نمایند.

ماده ۲۴- انتقال سهام یا سهم الشرکه سرمایه گذار خارجی به سرمایه گذار دیگر، اعم از خارجی یا داخلی، منوط به موافقت قبلی هیأت می باشد.

ماده ۲۵- سرمایه گذار خارجی موظف است هرگونه تغییر در نام و شکل حقوقی، موضوع فعالیت، تابعیت و تغییرات عمده در مالکیت خود را به اطلاع هیأت برساند. چنانچه این تغییرات مغایر با شرایط اولیه پذیرش سرمایه خارجی باشد، هیأت اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

ماده ۲۶- سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران، وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی مجری این قانون می باشد.

ماده ۲۷- از تاریخ تصویب این قانون، قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی، مصوب ۱۳۳۴ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن و کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می گردد و از این تاریخ، سرمایه‌های خارجی که قبلاً بر اساس قانون مزبور اجازه فعالیت داشته‌اند، تحت پوشش این قانون قرار می گیرند.

ماده ۲۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، آیین‌نامه اجرایی مربوط را تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند.